

Motion till riksdagen 2019/20:2383

av **Carl-Oskar Bohlin (M)**

Registertopsning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga lagstiftningen om när s.k. registertopsning får genomföras och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Polisen har idag möjlighet att under vissa förutsättningar genomföra så kallad registertopsning hos en person som gör sig skyldig till brottslighet av viss allvarlighetsgrad. DNA-profilen uppförs därefter i polisens registersystem och kan under viss tid användas för matchning i andra brottsutredningar.

Enligt 28 kap. 12 a § RB får tagande av salivprov ske på den som skäligen kan misstänkas för ett brott på vilket fängelse kan följa. Lagstiftaren har i sina förarbeten varit ganska fåordig om hur denna lagstiftning faktiskt ska tolkas. Efter ett JO-utlåtande, 2703-2008, där kritik riktas mot Polismyndigheten för att alltför lättvindigt ha fattat beslut om topsning av en brottsmisstänkt person, påtalas att Polismyndigheten inte enbart till grund för sitt beslut kan konstatera att fängelse ingår i straffskalan, så som framgår av ordalydelsen i 28 kap. 12 a §RB utan måste göra en summarisk bedömning av om den misstänkta gärningsmannen i fråga kan förväntas ådömas ett fängelsestraff.

Den kritik som JO riktade mot Polismyndigheten i kombination med detta vägledande uttalande har lett till att praxis för när så kallad topsning äger rum på senare år har blivit striktare. Det är inte rimligt att Polismyndigheten ska behöva gissa kring utfallet av en senare rättslig process vid risken att en felaktig bedömning leder till kritik från JO. Av denna anledning bör lagstiftaren ta sitt ansvar och förtydliga lagstiftning och förarbeten på ett sådant sätt att en mer binär gräns för när så kallad registertopsning bör ske kan upprätthållas. Den praxisutveckling som ägt rum sedan JO:s uttalande i denna fråga är till nackdel för en effektiv brottsbekämpning eftersom det bidragit till en restriktivitet.

Ett väl utbyggt DNA-register är dock en vital del av en effektiv och rättssäker brottsbekämpning. Givet hur samhällsutvecklingen ser ut och behovet av en välfunge-

rande och effektiv brottsbekämpning bör därför regeringen ta initiativ till ett förtydligande av lagstiftningen som tydliggör att så kallad registertopsning bör kunna ske även utan att Polismyndigheten tvingas göra en uppskattning av domstolens påföljdsval. Det bör för att så kallad registertopsning ska kunna ske vara fullt tillräckligt att fängelse finns i straffskalan för den misstänkta gärningen.

Carl-Oskar Bohlin (M)